

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420201270
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4420201270.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovéj, vo veci starostlivosti súdu o maloletého: B. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: U. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XX, t. č. R. M. S., B. XX, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Ernestova bašta 2 a B. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., F. XXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 06. 10. 2020 č. k. 11P/49/2020-135 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/28/2013-48 zo dňa 13. 05. 2013 v časti o výživnom na maloletého B. B., nar. XX. XX. XXXX tak, že vyživovaciu povinnosť otca zvýšil zo sumy 30 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne od 01. 03. 2020. Zročné výživné na maloletého za obdobie od 01. 03. 2020 do 30. 09. 2020 vo výške 560 eur povolil otcovi platiť v splátkach po 40 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, od vykonateľnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Úvodom konštatoval, že matka sa návrhom podaným dňa 13. 03. 2020 domáhala zvýšenia výživného na maloletého zo sumy 30 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne od 01. 03. 2020, dôvodiac, že od posledného rozhodnutia o výživnom výdavky spojené s maloletým podstatne vzrástli, keď maloletý mal v čase posledného súdneho rozhodnutia osemnásť mesiacov a v súčasnosti má osem rokov, chodí do základnej školy, navštevuje tri školské krúžky, má vyššie náklady na oblečenie a obuv, pričom nie je v jej ekonomických možnostiach participovať na zvýšených výdavkoch na maloletého a stanovená výška výživného nemôže postačovať na výchovu a výživu maloletého.

3. Svoje rozhodnutie právnej oprel o ust. § 28 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). Vyšiel zo zistenia, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/28/2013-48 zo dňa 13. 05. 2013 bola schválená dohoda rodičov, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu vo výške 30 eur mesačne od 01. 02. 2013. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom. Matka v tom čase bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 eura mesačne a rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 22,54 eura mesačne, otec bol dlhodobo nezamestnaný, vykonával aktivačné práce na základe dohody a poberal dávky v hmotnej núdzi vo

výške 93,05 eura mesačne, pričom nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Mal za preukázané, že od tejto doby došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého, aj na strane rodičov. Zmenu pomerov na strane maloletého vzhliadol v tom, že maloletý v čase jeho rozhodovania navštevoval tretí ročník základnej školy a v čase pôvodného rozhodovania nemal ani dva roky. Od posledného rozhodovania o výživnom, ktoré bolo v roku 2013, sa tak potreby maloletého zvýšili v súvislosti s jeho fyzickým rastom na oblečenie, stravu, obuv, hygienické potreby a školské potreby. Podľa potvrdenia zo Základnej školy vo R. M. S. v školskom roku 2019/2020 boli výdavky na maloletého na pracovné zošity, poistenie a návštevu divadla v celkovej sume 29,50 eura, členský príspevok do združenia rodičov 10 eur, do školského klubu detí 3,40 eura mesačne, výdavky na pracovné zošity, poistenie a ZRPŠ boli 34 eur. Matka vyčíslila nákup školských pomôcok na 25 eur a uviedla, že maloletý chodil na futbal, s čím boli spojené zvýšené náklady na športové oblečenie a obuv, ďalej bežné výdavky maloletého na oblečenie a obuv okolo 60 eur mesačne, na kozmetiku vrátane kaderníka 20 eur mesačne, vitamíny 8,50 eura mesačne, na stravu 100 eur mesačne. Zmenu pomerov vzhliadol aj na strane matky, ktorá v roku 2019 bola zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý príjem za obdobie február až máj 2019 bol 540,42 eura, od 27. 08. 2019 do 13. 02. 2020 bola zamestnaná v M. P. na dohodu o pracovnej činnosti a jej priemerný mesačný čistý príjem bol 30,64 eura, od 27. 01. 2020 sa zamestnala v U.-Z. P. P. ako telemarketingový zamestnanec, kde pracovala do 25. 03. 2020 a jej priemerný vymeriavací základ za toto obdobie bol 425,38 eura mesačne. Následne od 19. 05. 2020 do 16. 06. 2020 bola zamestnaná na dohodu o pracovnej činnosti v J. P. a jej priemerný vymeriavací základ bol 138,54 eura mesačne a od 22. 06. 2020 je v riadnom pracovnom pomere v P. P. P. ako operátor skladu s hrubou mesačnou mzdou 714 eur a priemerným mesačným čistým príjmom za obdobie troch mesiacov vo výške 508,83 eura. Matka poberá rodinné prídavky na dve deti vo výške 49,90 eura mesačne a má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej C. K., nar. XX. XX. XXXX, na ktorú prebieha konanie o úprave výkonu práv a povinností rodičov. Žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v podnájme, kde celkové náklady na bývanie boli 315,33 eura mesačne. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, tento bol v čase posledného rozhodovania o výživnom nezamestnaný, rovnako ako aj v čase terajšieho rozhodovania je nezamestnaný. Naposledy bol zamestnaný na dohodu od 01. 06. 2020 do 15. 06. 2020 v I. Z potvrdení z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno zo dňa 26. 08. 2020 vyplýva, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 16. 06. 2020 a evidencia trvá, dávku v hmotnej núdzi nepoberá a ani nemá podanú žiadosť o dávku v hmotnej núdzi, poberateľom dávky bol v roku 2014, 2015 aj 2016. Evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie bol naposledy od 27. 10. 2014 do 02. 04. 2019 a od 16. 06. 2020 naďalej. Zistil, že otec žije v spoločnej domácnosti s družkou, s ktorou má dve maloleté deti: J. B., nar. XX. XX. XXXX a T. B., nar. XX. XX. XXXX, jeho družka P. C. poberá rodičovský príspevok od 01. 11. 2019. Maloletá J. B. navštevuje materskú školu, kde výdavky v septembri 2020 boli na školské potreby 40 eur, poplatok za materskú školu 7 eur a stravné 24,64 eura. V spoločnej domácnosti s otcovou rodinou žijú aj otcovi rodičia a sestra otca s dvoma maloletými deťmi. Otec uviedol, že si privyrába na brigádach v oblasti stavebníctva s dvoma maloletými deťmi a zarobí 150 eur až 200 eur mesačne. Podľa lekárskej správy L. Y., gastroenterologická ambulancia, otcova diagnóza si vyžaduje určité obmedzenia a to prácu v čistom, suchom prostredí a bezstresovú prevádzku.

4. Po preskúmaní odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj osobných a zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov rodičov vzhliadol návrh matky čo do základu za dôvodný a zvýšil výživné na maloletého na sumu 110 eur mesačne od 01. 03. 2020. Argumentoval, že odôvodnené potreby maloletého sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške 30 eur mesačne nepostačuje na výživu maloletého, ani na jeho odôvodnené potreby. Zvýraznil, že posledné rozhodovanie o výživnom bolo v roku 2013 a od posledného rozhodovania uplynulo sedem rokov. Maloletý má zvýšené odôvodnené potreby na školu, je fyzicky starší, teda boli preukázané zvýšené potreby aj na jeho oblečenie, obuv, hygienu. Vychádzal pritom najmä z veku maloletého a za odôvodnené potreby maloletého považoval mesačné náklady na stravovanie 100 eur, oblečenie a obuv 50 eur, školské pomôcky a poplatky do školy v priemere 10 eur, hygienické potreby 10 eur, športové výdavky 10 eur, zdravotnícku starostlivosť 10 eur, náklady na bývanie vo výške 63 eur mesačne, pričom celkové náklady na maloletého vyčíslil v mesačnej sume približne 253 eur. Pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal i z ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine a výživné zvýšil napriek tomu, že otec je v súčasnej dobe nezamestnaný, keď vyživovacia povinnosť je prioritná a má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určení výšky výživného na strane otca zohľadnil nielen jeho schopnosti, t. j. faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj jeho možnosti potenciálnych príjmov, teda tie, ktoré objektívne môže zarobiť s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a podobne. Mal za preukázané, že

otec je dlhodobo nezamestnaný, ale podľa jeho vyjadrenia si privyrába v súčasnej dobe na brigádach. Dodal, že aj keď má otec určité zdravotné obmedzenia pri práci, tieto nevzhladol v takom rozsahu, aby si nemohol hľadať a nájsť prácu v pracovnom pomere, ktorá vyhovuje jeho zdravotnému stavu, alebo si privyrobit' na brigádach tak, aby si vedel plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom. Podotkol, že ak by otec pracoval aspoň za minimálnu mzdu, uvedenú výšku výživného, i s prihliadnutím na jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti, by riadne platil. Zo strany otca však nemal preukázanú žiadnu snahu o hľadanie si riadneho zamestnania, prípadne zabezpečenia si vyššieho príjmu, preto konštatoval, že otcovi takáto situácia vyhovuje a tiež, že otec má možnosť pracovať a zabezpečiť si vyšší príjem, ako v súčasnej dobe má z brigád. Uzavrel, že vzhľadom na vek otca, jeho možnosti a schopnosti, ako i odôvodnené zvýšené potreby maloletého je dôvodné zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca v stanovenom rozsahu so súčasným zohľadnením zvýšeného príjmu matky od posledného rozhodovania a jej osobnej starostlivosti o maloletého. Navyiac otec sa s maloletým dieťaťom vôbec nestretáva a okrem výživného vo výške 30 eur mesačne žiadnym iným spôsobom na maloletého neprispieval. Zároveň rozhodol o zročnom výživnom, keďže zvýšením výživného od 01. 03.2020 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 03. 2020 do 30. 09. 2020. Tento vyčíslil vo výške 560 eur (7 mesiacov x 80 eur), ktorý mu povolil splácať v splátkach po 40 eur mesačne v súlade s § 232 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože príjem otca ani jeho majetkové pomery, podľa jeho názoru, neumožňujú otcovi zročné výživné zaplatiť naraz. K určenej výške splátok uviedol, že na jednej strane zabezpečí dostatok finančných prostriedkov na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa a na druhej strane nezaťaží výdavky otca neprimeraným spôsobom. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil aplikáciou ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

5. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka, domáhajúc sa jeho zmeny a zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého na sumu vo výške 200 eur mesačne. Uviedla, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ustálil výšku mesačných odôvodnených potrieb maloletého na úrovni 253 eur, na ktorých dlhodobo participovala prakticky sama, pretože otec prispieval na výživu maloletého len minimálnym výživným. Poukázala na to, že dlhodobo bola nútená meniť zamestnania v snahe zabezpečiť maloletému a aj jeho sestre všetko, čo potrebujú v záujme ich priaznivého a harmonického vývoja. Uviedla, že u otca od posledného rozhodovania o výživnom nenastala žiadna snaha o zlepšenie jeho mzdových podmienok s dopadom na jeho možnosti podieľať sa na výžive maloletého podstatne vyšším výživným. V priebehu konania mal otec snahu odôvodňovať príčinu jeho nezamestnanosti zdravotnými problémami, v ktorej súvislosti predložil množstvo lekárskeho správ, z ktorých napokon vyplynulo, že množstvo úrazov, nesúvisiacich s jeho gastroenterologickými problémami, si zapríčinil sám pri výkone rôznych brigád. Z dlhodobého konania otca vyvodila, že jeho súčasná situácia mu vyhovuje, z ktorého dôvodu bolo potrebné zohľadňovať jeho majetkové pomery prostredníctvom príjmu, ktorý by mohol dosahovať z hľadiska jeho schopností a možností a to aj s prihliadnutím na jeho zdravotný stav a vek. Trvala na tom, že z výpovede otca pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že jeho faktické príjmy sa pohybujú na vyššej, než ním deklarovanej úrovni a to aj s poukazom na jeho vyjadrenie, že so svojou družkou financujú potreby nielen svoje a svojich maloletých detí, ale aj príbuzných zo strany otca. Zvýraznila, že ustálená výška odôvodnených potrieb maloletého bola na sume 253 eur mesačne, z čoho polovica predstavuje sumu 126,50 eura. S prihliadnutím na skutočnosť, že otec o maloletého neprejavuje žiaden záujem, nad rámec minimálneho výživného mu žiadnym spôsobom neprispieva, a to ani pri príležitosti jeho sviatkov, prezentovala názor, že pri zohľadnení jej osobnej starostlivosti o maloletého je súdom určená výška vyživovacej povinnosti otca nedostatočná. V tomto smere poukázala aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol pri zohľadnení vyššie uvedených skutočností zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na sumu 150 eur mesačne. Namietala tiež, že pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca súd nezohľadnil jej osobnú participáciu na výžive maloletého v súlade s ustanovením § 62 ods. 4 Zákona o rodine.

6. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že pracoval v súkromnej bezpečnostnej službe, avšak kvôli Covid-19 znižovali stavy a v súčasnosti je nezamestnaný, pričom v tom čase mesačne zarobil okolo 400 eur. Akcentoval, že so svojou súčasnou manželkou má dve maloleté deti, jeho manželka poberá materskú a prídavky na deti, spolu v sume 330 eur. Potvrdil, že príležitostne pracuje, pričom zarobí 200 až 300 eur mesačne. Tvrdil, že matka mu styk s maloletým neumožňuje. Určené výživné vo výške 110 eur mesačne označil za vysoké, poukazujúc na svoje mesačné výdavky na elektrinu 122 eur, obedy pre dcéru 30 eur, exekúcia 30 eur, internet 30 eur, strava pre rodinu 200 eur. Zvýraznil, že nemá žiadne

vzdelanie, je len absolventom základnej školy. Mal za to, že platenie výživného v sume 200 eur mesačne by bolo pre neho nemožné, preto žiadal odvolanie matky ako nedôvodné zamietnuť.

7. K odvolaniu matky sa vyjadril i kolízny opatrovník písomným podaním, v ktorom sa naďalej plne pridržiaval svojich doterajších vyjadrení v súdnom konaní. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletého B. mal za to, že určená výška výživného pokryje výdavky matky spojené so starostlivosťou o maloleté dieťa. Prezentoval názor, že výživné spolu s vyživovacou povinnosťou zo strany matky a s rodinnými prídavkami na maloletého bude dostatočne pokrývať odôvodnené potreby maloletého vo veku 9 rokov a zodpovedá sociálnemu postaveniu a životnej úrovni oboch rodičov. Navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

8. Matka vo svojej replike vyjadrila nesúhlas s vyjadrením kolízneho opatrovníka. Opätovne poukázala na ustálenú výšku nákladov na maloletého v sume 253 eur mesačne, z čoho polovica predstavuje sumu 126,50 mesačne. S prihliadnutím na skutočnosť, že otec na maloletého neprispieval nad rozsahu určenej povinnosti a neprejavuje o maloletého záujem, po zohľadnení svojej osobnej starostlivosti, považovala súdom prvej inštancie určené výživné za nedostatočné. Uviedla, že otec výkon závislej práce pre súkromnú bezpečnostnú službu nepreukázal, jeho vyjadrenie označila za účelové. Mala za to, že otcova dlhodobá nezamestnanosť mu vyhovuje, pričom je v jeho možnostiach a schopnostiach sa zamestnať a dosahovať vyšší príjem minimálne vo výške 600 eur. K vyjadreniu doložila ponuky práce pre operátora výroby, ktoré by otec mohol vykonávať aj so základným vzdelaním.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

10. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. V prejednávanej veci predmetom konania je návrh matky, doručený súdu prvej inštancie dňa 12. 03. 2020, ktorým sa domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 12P/28/2013-48 zo dňa 13. 05. 2013 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého a zvýšenia jeho vyživovacej povinnosti zo sumy 30 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne od 01. 03. 2020. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia o výživnom výdavky na maloletého podstatne vzrástli, keď maloletý mal v čase posledného rozhodovania osemnásť mesiacov, v čase podania návrhu mal osem rokov, chodí do základnej školy, navštevuje tri školské krúžky, má vyššie životné náklady, nie je v jej ekonomických možnostiach participovať na zvýšených výdavkoch maloletého a stanovená výška výživného nepostačuje na jeho výchovu a výživu.

12. Podľa § 62 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada a to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobnej stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného ho tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť zvýšenie nákladov dieťaťa v súvislosti s pribúdajúcim vekom, s fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ako aj zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. V tomto prípade pôjde o rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného, jeho invaliditu, alebo také zvýšenie či zníženie (odôvodnený pokles) jeho zárobku či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významným ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Navyše súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

20. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie vo svetle zhora citovanej právnej úpravy a teoretických východísk i postupoval a na základe riadne zisteného skutkového stavu veci i správne právne posúdil. Svoje rozhodnutie jasne, výstižne a v potrebnom rozsahu odôvodnil, vyporiadajúc sa so všetkými právne relevantnými otázkami vo vzťahu k dôvodom zvýšenia vyživovacej povinnosti otca, výške výživného, zročného výživného a podmienkam jeho zročnosti. Keďže odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, využíjúc postup podľa ust. § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na konštatovanie správnosti jeho dôvodov.

21. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvýrazňuje, že posledná úprava výživného na mal. B. bola realizovaná rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 12P/28/2013-48 zo dňa 13. 05. 2013, ktorým súd schválil dohodu rodičov, a touto bol maloletý B. zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu vo výške 30 eur mesačne od 01. 02. 2013. V tej dobe matka bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 199,60 eura

mesačne a rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 22,54 eura mesačne, ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemala. Otec bol dlhodobo nezamestnaný, vykonával aktivačné práce na základe dohody, poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 93,05 eura mesačne a taktiež nemal ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Maloletý mal 18 mesiacov. V čase terajšieho rozhodovania bolo preukázané, že matke pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej C. K., nar. XX. XX. XXXX. Od februára 2019 sa matka zapojila do pracovného procesu a jej priemerný mesačný čistý príjem za obdobie február až máj 2019 bol 540,42 eura, ktorý ukončila dohodou dňa 22. 07. 2019. V období od 27. 08. 2019 do 13. 02. 2020 bola matka zamestnaná v M. P. na dohodu o pracovnej činnosti a jej priemerný mesačný čistý príjem bol 30,64 eura, od 27. 01. 2020 do 25. 03. 2020 pracovala v U.-Z. P. P. kde jej základná hrubá hodinová mzda bola 3,333 eura a jej priemerný vymeriavací základ za toto obdobie bol 425,38 eura mesačne. Od 19. 05. 2020 do 16. 06. 2020 bola zamestnaná na dohodu o pracovnej činnosti v J. P. a jej priemerný vymeriavací základ bol 138,54 eura mesačne. Od 22. 06. 2020 vznikol matke pracovný pomer v P., jej hrubá mesačná mzda je 714 eur a priemerný mesačný čistý príjem za obdobie troch mesiacov bol 508,83 eura. Matka spolu s deťmi žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v podnájme, kde celkové náklady na bývanie sú 315,33 eura mesačne. Otec je nezamestnaný, naposledy bol zamestnaný na dohodu od 01. 06. 2020 do 15. 06. 2020 v I. V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol otec vedený od 8. 03. 2006 do 14. 02. 2007, od 26. 03. 2007 do 24. 10. 2010, od 27. 01. 2011 do 28. 11. 2012, od 04. 12. 2012 do 10. 09. 2014, od 27. 10. 2016 do 02. 04. 2019 a od 16. 06. 2020 evidencia naďalej trvá. Dávku v hmotnej núdzi nepoberá a ani nemá podanú žiadosť o dávku v hmotnej núdzi, poberateľom tejto dávky bol v decembri 2010, apríl - september 2014 a január 2015 až november 2016. Otcovi pribudli dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom B. pochádzajúce z jeho druhovského vzťahu so P. C., s ktorou žije v spoločnej domácnosti a táto poberala rodičovský príspevok od 01. 11. 2019. Podľa tvrdenia otca v súčasnej dobe pracuje ako brigádnik v oblasti stavebníctva a jeho príjem je 150 eur - 200 eur mesačne, vo vyjadrení k odvolaniu otec uvádzal už sumu 200 - 300 eur mesačne. Otec má zdravotné obmedzenia, keď podľa lekárskej správy L. Y., gastroenterologická ambulancia, jeho diagnóza si vyžaduje obmedzenia vo vzťahu k výkonu práce, a to čisté, suché prostredie a bezstresovú prevádzku. Maloletý v školskom roku 2020/2021 je žiakom III. triedy základnej školy.

22. S ohľadom na zhora popísané zistenia v prejednávanej veci niet sporu o tom, že vyživovacia povinnosť otca voči maloletému B. naďalej trvá, a že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov na strane ako mal. dieťaťa, tak i oboch rodičov. U maloletého totiž bezpochyby od poslednej úpravy výživného došlo v súvislosti s uplynutím viac než 7-ročného obdobia k prirodzenému nárastu potrieb a životných nákladov nielen v dôsledku jeho fyzickej vyspelosti, ale i v súvislosti s jeho vzdelávaním. Životné náklady maloletého tak nepochybne výrazne vzrástli, ktoré skutočnosti ako všeobecne platné nie je potrebné ani bližšie dokazovať. Rovnako tak zmena pomerov nastala i na strane oboch rodičov, keď obom pribudli vyživovacie povinnosti k ďalším mal. deťom a zvýšili sa ich príjmové pomery. Posudzujúc zistenú zmenu pomerov na strane všetkých účastníkov konania v ich vzájomnej súvislosti odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému B., pričom súd prvej inštancie správne zhodnotil odôvodnené potreby maloletého, ako i zárobkové a majetkové pomery na strane oboch rodičov, ich možnosti a schopnosti podieľať sa na výžive dieťaťa, ako i okolnosť, že potreby mal. dieťaťa sú čiastočne kryté rodinnými prídavkami na mal. dieťa, a že matka svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu čiastočne vyvažuje i svojou osobnou starostlivosťou. Podľa názoru odvolacieho súdu zisteným pomerom zodpovedá zvýšenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletému na sumu 110 eur počnúc dňom 01. 03. 2020. Vo vzťahu k odvolacím námietkam matky, odvolací súd dodáva, že i keď súčasné príjmové pomery otca nie sú odrazom jeho možností a schopností a to z dôvodov predkladaných prvoinštančným súdom, ktoré si odvolací súd osvojil, zároveň pri určovaní výšky výživného správne zohľadnil nielen jeho schopnosti, ale aj jeho možnosti, čiže jeho potenciálne príjmy, ktoré by mohol dosiahnuť s ohľadom na jeho vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadania, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a podobne. Nemožno však opomenúť, že i v prípade riadneho pracovného pomeru otca na pozíciách avizovaných matkou v jej odvolaní s platom 600 eur mesačne, s ohľadom na otcove ďalšie dve vyživovacie povinnosti k mal. deťom, by matkou požadované výživné vo výške 200 eur mesačne, bolo už spôsobilé ohroziť nielen vlastnú výživu otca, ale i potreby jeho rodiny. Za danej situácie je preto dôvodný záver, že zvýšené výživné určené súdom prvej inštancie v sume 110 eur mesačne plne zohľadňuje zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov a zodpovedá zvýšeným odôvodneným potrebám maloletého B., ako aj životnej úrovni jeho rodičov.

23. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

24. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov
- b/ prikázaním pohľadávky
- c/ predajom hnutelných vecí

- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku
- g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu